

Το μυστήριο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και της Μεγάλης Εβδομάδας (Μοναχός Αρσένιος Σκήτη Κουτλουμουσίου Αγίου Όρους)

/ [Πεμπτουσία](#)

Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Αλήθεια πόσα και πόσα έχουν γραφεί για αυτήν την Αγία Περίοδο; Ποιος μπόρεσε τέλεια να μας ερμηνεύσει τι σημαίνει αυτή η Αγία Τεσσαρακοστή;

Κάποτε πήγαν τέσσερις ασκητές στον Μέγα Αντώνιο για ψυχική ωφέλεια. Ο Άγιος αφού τους υποδέχθηκε, θέλησε να δοκιμάσει την πνευματική κατάσταση του καθενός. Έτσι, αφού πρώτα πήρανε το ασκητικό τους κέρασμα, ο Άγιος τους έβαλε να ερμηνεύσουν ένα αγιογραφικό χωρίο. Οι τρεις πρώτοι απάντησαν και ερμηνεύσανε το χωρίο ανάλογα με την πνευματική κατάσταση του καθενός. Ύστερα, είπε ο Άγιος και στον τέταρτο ασκητή να του πει την ερμηνεία του. Ο δε τέταρτος ασκητής είπε στον Άγιο: «Δεν ξέρω τι σημαίνει.». Τότε ο Άγιος είπε: «Αλήθεια σας λέω πως αυτός ο αδελφός βρήκε την αληθινή απάντηση, επειδή είπε δεν ξέρω.». Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με την ερμηνεία της Αγίας

Τεσσαρακοστής.

Πολλοί σοφοί, λόγιοι, θεολόγοι και λοιποί επιστήμονες, αναλώθηκαν σε μακρόσυρτες ερμηνείες για να μας εξηγήσουν, τι σημαίνει και ποιο είναι το βαθύ νόημα αυτής της Αγίας Περιόδου. Φυσικά, όσοι από αυτούς προσεγγίσουν με ευλάβεια και ταπεινοφροσύνη αυτό το Άγιο θέμα, μπορούμε να πούμε πως καταφέρνουν πολλά, όχι όμως το τέλειο.

Η τέλεια ερμηνεία αυτής είναι αδύνατον να ψηλαφηθεί από ανθρώπινα χοϊκά χέρια. Ωστόσο νομίζουμε, πως μας αρκούν ιδιαιτέρως οι ερμηνείες των Αγίων της Εκκλησίας μας, για να βρούμε την σωτηρία, που όντως προσφέρεται από αυτήν την Αγία Τεσσαρακοστή. Άλλωστε, το ζητούμενο είναι να την δεχθούμε μέσα μας καλώς και όχι να ψάχνουμε την ανερμήνευτη ερμηνεία της.

Το αποκορύφωμα της Αγίας Τεσσαρακοστής είναι η Μεγάλη Εβδομάδα. Βλέπουμε, πως η Εκκλησία μας την λέξη μεγάλη την χρησιμοποιεί μόνο στην έναρξη της Αγίας Τεσσαρακοστής και στην Εβδομάδα των Σεπτών Παθών του Κυρίου μας. Πουθενά αλλού κατά την διάρκεια του έτους δεν χρησιμοποιεί αυτήν την λέξη. Φυσικά, η Μεγάλη Τεσσαρακοστή δεν λέγεται μεγάλη επειδή έχει περισσότερες ημέρες, αλλά επειδή απορρέει από την μεγαλωσύνη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, που σ'αυτήν την Αγία περίοδο αναφερόμαστε κατ'έξοχην στο σωτηριώδες έργο

Του. Διότι, το σωτήριο έργο του Κυρίου μας, έλαβε αρχή και τέλος σε αυτές τις Άγιες ημέρες.

Η δε άλλη περίοδος, από την Αγία Γέννησή Του έως να φθάσει στην έναρξη των Σεπτών Παθών, ήταν τρόπον τινα θα λέγαμε σε ανύποπτο χρόνο. Κανείς δεν είχε κατανοήσει αυτό το μεγαλειώδες που επρόκειτο να πραγματοποιήσει για τον άνθρωπο ο Κύριος. Βλέπουμε, πως και η μητέρα των μαθητών του Χριστού, Ιωάννου και Ιακώβου, ζήτησε τότε από τον Κύριο να βάλει τα τέκνα της σε περίοπτη θέση της Βασιλείας Του, διότι εννοούσε βασιλεία επίγεια. Οπότε, ήθελε τα παιδιά της να είναι από τους πρώτους αξιωματούχους του Χριστού. Βεβαίως, όταν το άκουσαν αυτό οι υπόλοιποι μαθητές, δυσανασχέτησαν που θα έμεναν εκτός των πρώτων θέσεων της επίγειας βασιλείας. Βλέπουμε λοιπόν, πως τα μεγάλα που επρόκειτο να επιτελέσει ο Κύριος, ήταν εντελώς άγνωστα και ακατανόητα, ακόμη και για τους μαθητές Του.

Ήταν λοιπόν, φύσει ακατανόητο να εννοήσουν, πως ο σκοπός του Χριστού, ήταν να εξολοθρεύσει τον διάβολο, τον Άδη και τον Θάνατο. Κανείς από τον λαό του Θεού, που ζούσαν εκείνη την εποχή, δεν μπορούσε να κατανοήσει αυτό το μεγαλειώδες και σωτήριο γεγονός. Δηλαδή, αν εξαιρέσουμε τους προφήτες, που προφητεύσανε τα μελλούμενα, οι υπόλοιποι, περιμένανε έναν Μεσσία που θα τους λύτρωνε από τα δεινά των αλλοθρήσκων και η βασιλεία του Ισραήλ, θα έπαιρνε πάλι θριαμβευτικές διαστάσεις. Δυστυχώς, τέτοιον Μεσσία περιμένανε και το χειρότερο είναι, πως τον περιμένουνε ακόμη. Αφού αγνόησαν εκούσια τον μοναδικό και αληθινό τους Μεσσία Ιησού Χριστό.

Έτσι λοιπόν, το ξαναλέμε, ήταν φύσει ακατανόητο, να εννοήσουν πως ο διδάσκαλός τους θα κατέβαινε στον Άδη τρεις ημέρες για να καταπατήσει τον διάβολο, τον Άδη και τον Θάνατο. Και τα τρία αυτά κακά, ήταν σε τελεία ανυποψία και ποτέ τους δεν φαντάστηκαν τι τους περίμενε σε λίγο.

Ο διάβολος, όσες ώρες ήταν ο Κύριός μας καρφωμένος στον Σταυρό, έτριβε τα χέρια του με σατανική χαρά και πανηγύριζε, αφού θα ξεφορτωνότανε το μεγάλο εμπόδιο, όπως πίστευε. Όταν όμως ο Κύριος εξεφώνησε το αλησμόνητο «τετέλεσται», ο διάβολος έφριξε, ξεγυμνώθηκε. Όλο το οπλοστάσιο του αχρηστεύθηκε! Άρχισε μαζί με τους δαίμονές του να τρέμει σαν τα φύλλα που τα φυσά ο άνεμος.

Η θέα του Εσταυρωμένου τους μαστίγωνε και τους έκαιγε ανηλεώς και έτσι, με πολύ τρόπο και άτακτη φυγή, δραπετεύσανε όλοι τους κακήν κακώς για την κακή φωλιά τους. Ενώ μέχρι εκείνη την στιγμή, είχαν τον Σταυρό για τρομερό κολαστήριο όπλο και καύχημά τους, ξαφνικά έγινε αυτό που ποτέ δεν περίμεναν,

το όπλο τους, ο Σταυρός, έγινε ο όλεθρός τους, ώστε του λοιπού, να μην μπορούν ούτε στιγμή να τον αντικρύσουν, αφού η θέα του Σταυρού τους προξενεί ολική καταστροφή. Αυτά έπαθε το ένα κακό, ο διάβολος. Ο δε Άδης και ο Θάνατος, οι ακόρεστοι στην κακία, από το να καταπίνουν ψυχές ανθρώπων, ήταν χαρούμενοι που βασίλευαν μέσα στο σκότος της αβύσσου. Ξαφνικά, έγινε αυτό που δεν είχαν φανταστεί ποτέ.

Το απαίσιο, φρικτό και σκοτεινό βασίλειό τους, γέμισε με ανεπιθύμητο για αυτούς, ουράνιο και άκτιστο φως. Αποσβολωμένοι, πρώτη φορά ένιωσαν πως η βασιλεία τους εξολοθρεύθηκε πλήρως, διότι ο Παντοδύναμος εμφανίσθηκε και κατέλυσε την βασιλεία τους. Έτσι, με αυτήν την τελευταία πράξη, ολοκλήρωσε την σωτηρία ο Κύριος, για το πλάσμα Του τον άνθρωπο και κατά συνέπεια, ανέστη(!), ως Θεός που είναι.

Έτσι, με λίγα λόγια πτωχά, προσπαθήσαμε να προσεγγίσουμε το βαθύ νόημα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Αλλά ποιος τολμά να ισχυρισθεί, πως κατάλαβε πλήρως το νόημά της; Ακόμη και οι Άγιοι μας, αφού πρώτα με την έμπνευση της Θείας Χάριτος, γράψανε πολλά για την Αγία Περίοδο, ύστερα αρκεστήκαν στο Πνεύμα της ταπεινοφροσύνης και σιωπήσανε, μην μπορώντας να συνεχίσουν άλλο τον λόγο τους.

Μάλλον, η Θεία Χάρις, σταμάτησε να τους υπαγορεύει περαιτέρω, για τα φοβερά και σεπτά Πάθη του Κυρίου μας. Την Μεγάλη Παρασκευή στον Όρθρο, όταν ακούμε το ιερόν τροπάριον: «Σήμερον κρεμάται επί ξύλου», ο προχωρημένος Ορθόδοξος Χριστιανός στην πνευματική ζωή, θαυμάζει τον Κύριό μας για την άπειρη παντοδυναμία Του και το μεγαλειώδες Θεϊκό φιλότιμο, που δείχνει για το πλάσμα Του τον άνθρωπο και ξεσπάει σε δάκρυα χαράς και θριάμβου.

Διότι, πριν λάβουν χώρα τα σεπτά Πάθη, ο άνθρωπος ήταν αδύνατος και έρμαιο των τριών κακών που προαναφέραμε, ενώ τώρα γίνεται και ο ίδιος, κατά χάριν παντοδύναμος, έχοντας ως δώρο την παντοδυναμία του Χριστού. Υπάρχουν και μερικοί, που ακούοντας αυτό το ιερό τροπάριο, δακρύζουν από λύπη και οίκτο προς τον Χριστό, πως τάχα τι τράβηξε ο καημένος. Αυτό να με συγχωρέσετε, είναι πέρα για πέρα ανοησία, που δυστυχώς πηγάζει από το σαρκικό φρόνημα. Ποιος μπορεί να μας πει, αν και πόσο πόνεσε ο Παντοδύναμος επάνω στον Σταυρό;

Και ποιος από εμάς, από τα αδύναμα πλάσματά του, που όλη η ύπαρξίς μας κρέμεται από το έλεός Του, θα τολμήσουμε να Τον λυπηθούμε; Εάν, μη γένοιτο, γίνει αυτό, δεν θα είναι μεγάλη ανοησία εκ μέρους μας; Άλλωστε, ο ίδιος ο Κύριος, τρόπον τινά, επιτίμησε τις γυναίκες που έκλαιγαν, όταν Τον οδηγούσαν στον Γολγοθά και είπε: «Θυγατέρες Ίερουσαλήμ, μή κλαίετε έπ'έμέ, πλήν έφ' έαυτάς

κλαίετε καί επί τά τέκνα ὑμῶν.(Λκ. κγ´ 28.)». Δηλαδή, τους έλεγε να κλαίνε για αυτούς και για τα παιδιά τους, που έχουν τόσες ανάγκες για τα επερχόμενα βάσανα της ζωής και όχι για Αυτόν, που είναι Παντοδύναμος και που σε λίγο χρόνο πάλι θα πήγαινε στον θρόνο Του τον Ουράνιο.

Αξίζει να αναφέρουμε, πως την Παραμονή του Σαββάτου του Αγίου Λαζάρου, η νηστεία της Μεγάλης Τεσσαρακοστής τελειώνει και ό,τι μπορέσαμε όλοι μας, δια της νηστείας και των λοιπών αγωνισμάτων να καθαρίσουμε την ψυχή μας, ώστε να εισέλθουμε το κατά δύναμιν καθαροί στα Άγια των Αγίων της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, που είναι η Μεγάλη Εβδομάδα, δηλαδή, η έναρξη των Σεπτών Παθών του Κυρίου μας.

Βλέπετε, πως όταν μας καλέσει ένα πολύ υψηλό πρόσωπο να παρευρεθούμε στην εορτή του, προετοιμαζόμαστε με πολύ φροντίδα και αγωνία, δηλαδή, ανάλογα σε ποια κοινωνική τάξη βρίσκεται ο καθένας μας, θα κάνει το παν να είναι πολύ προετοιμασμένος και δεν θα υπολογίσει κόπους και χρήματα. Έτσι κι εδώ αγαπητοί μου, καλεσμένοι είμαστε όλοι μας οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί από τον Χριστό και η Εκκλησία μας καλώς μας προετοιμάζει, δια της Αγίας Τεσσαρακοστής, που όλη αυτή η Αγία Περίοδος είναι ημέρες καθαρισμού δια της μετανοίας, εξομολογήσεως, αλληλοσυγχωρήσεως, ελεημοσύνης και γενικά με κάθε είδους έργα αγάπης.

Είναι μεγάλη προσβολή και αναίδεια, για το υψηλό πρόσωπο που μας κάλεσε στην εορτή του, να παρευρεθούμε με τα λερωμένα και σκισμένα ρούχα της δουλειάς μας, και χωρίς ούτε ένα ελάχιστο δώρο να κρατάμε στα χέρια μας. Έτσι, παρόμοια θα προσβάλλουμε τον Χριστό μας που μας κάλεσε να παρευρεθούμε στα Σεπτά Του Πάθη και δεν φροντίσαμε καθόλου στην Περίοδο της Αγίας Τεσσαρακοστής να προετοιμαστούμε με τις πράξεις και τα έργα που προαναφέραμε.

Κάποτε, πήγε να εξομολογηθεί μία γυναίκα, πνευματικοπαίδι του Αγίου Πορφυρίου, την ώρα που εξομολογούσε ο Άγιος. Όμως είχε πολύ αγωνία, διότι νόμιζε πως δεν ήταν καλά προετοιμασμένη για να κοινωνήσει, διότι πλησίαζε η ώρα της Θείας Λειτουργίας. Τότε ο Άγιος την ρωτάει: «Έχεις μέσα σου μίσος για κάποιον άνθρωπο;». «Με την ευχή σας, όχι άγιε πάτερ.» του απάντησε εκείνη. Τότε ο Άγιος της έδωσε ευλογία να κοινωνήσει των Αχράντων Μυστηρίων. Από αυτό το χαριτωμένο γεγονός, μπορούμε ο καθένας να βγάλουμε πολλά συμπεράσματα.

Ευχόμεθα λοιπόν, όλοι εμείς οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί, να παρευρεθούμε το κατά δύναμιν αξίως, στο μεγάλο κάλεσμα του Χριστού μας, που είναι η έναρξη των Σεπτών Παθών Του, της Μεγάλης Εβδομάδας. Αμήν.